

9.Климова К.Я Основи культури і техніки мовлення: Навч. посібник-2-евид. випр. і доп.- К.: Ліра-К, 2007.-240С.13

10.Хомич В.І Толочко С.В Професійна діяльність і українська мова. Навчальний посібник для студентів стаціонарної та заочної форми навчання/В.І Хомич, С.В Толочко.- Ніжин Меланік, 2017-278с.

Повисша Катерина
студентка

Хомич Вікторія
к.філол.н., доцент

ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
м. Ніжин

ВПЛИВ РЕЛІГІЇ НА РЕЗУЛЬТАТ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Релігія не містить готових правил економічних дій людини, вона лише наводить приклади економічної поведінки та пропонує створювати власну господарську діяльність.

В усі часи дослідження релігії відбувалося в межах філософського знання. Спроба пояснити походження та розвиток релігії як результат психологічної діяльності здійснена представниками еволюціоністської школи (Е. Тейлор та ін.) Детальний аналіз впливу релігії на формування економічних взаємовідносин під час появи капіталістичної системи господарства вперше висвітлено в дослідженні М. Вебера. Він визначав механізми впливу релігійних мотивацій особистості на її економічну поведінку. Православні основи ведення господарства представлені у творчій спадщині Василя Великого, Іоанна Златоуста, митрополита Володимира (Богоявленського), С. Булгакова та інших мислителів [7].

Мета цієї статті - виявлення сутності релігійної свідомості у зв'язку з економічною діяльністю.

Предметом дослідження є особливості релігії як морального чинника у сфері економіки.

Зв'язок релігії як суспільного явища за своєю суттю, з усіма сферами життя людської спільноти постає доволі проблемним і трактується неоднозначно, інколи піддаючись різкій критиці та сумнівам. Останнім часом традиційна релігійна філософія переживає певну кризу. Сформульовані понад тисячу років тому богословські

догмати викликають труднощі в усвідомленні їх сучасною людиною, а церковні діячі, у свою чергу, постають перед складною проблемою: чи пристосовувати саму релігію та її догматичні засади до сучасних стандартів, чи йти шляхом діалогу, домагаючись балансу між нинішньою моделлю суспільного устрою та релігійним укладом життя.

Релігія як суспільне явище перебуває в непростих відношеннях з усіма сферами життя людської спільноти. У релігійній свідомості віруючої людини всі дії, емоції та почуття переломлюються через ставлення до Бога.

Релігія визнає, схвалює та стимулює певні сфери економічної діяльності, і в той же час стримує та обмежує, а іноді й заперечує ті чи інші економічні дії. Економічна діяльність має свої закони та правила, які визначають її ефективність, доцільність, результативність. Вона є органічною частиною життєдіяльності людини, яка забезпечує її існування. Матеріально-практична діяльність людини спрямована на задоволення життєвих потреб і сприяє встановленню взаємозв'язків у межах людських спільнот [4].

Узагалі, за своєю змістовою оцінкою релігія та економіка несумісні поняття. Релігія є хранительницею тих принципів людського співіснування, які орієнтовані на співробітництво, кооперацію, а значить – на взаємовигоду. Вона покликана об'єднувати людей, а закономірності економічної діяльності сприяють роз'єднанню людей, породжують конкурентну боротьбу.

У монотеїстичних релігіях (християнство, іслам) релігійна свідомість вступає в діалектичну суперечність з економічною діяльністю. Християнська мораль приділяє увагу економічній поведінці, вказуючи на більш етичні моделі поведінки та надаючи рекомендації щодо етики господарювання. А от в деяких інших релігіях, тотальний релігійний контроль часом призводить до втрати активності, іноді позбавляє свободи вибору, адже вимагає відповідності інтересам громади.

Значне місце у священних книгах багатьох релігій відводиться настановам, які регулюють поведінку людини в суспільстві, сприяють визначенню її місця в громаді. Ці настанови стосуються й сфери економічної діяльності. Наприклад, у Старому Заповіті наведено правила та повчання щодо раціонального ведення господарства, поділу та збереження власності, відшкодування збитків,

розпорядження майном, чесного ведення торгівлі. Дотримуючись Тори, євреї здійснювали торговельні операції, отримували відсотки за позику, збирали мито. Доволі активно економічну діяльність проводили й католицькі священнослужителі: продаж індульгенцій, підтримка політичних інтересів, будівництво храмів та монастирів, збільшення церковних земель. Православна церква також була активним учасником економічного процесу, власником великих землеволодінь, проте вона виступала із запереченням можливості відкуплення гріхів певними матеріальними благами або задобренням Бога [6].

Особливістю мусульманського віровчення є спрямованість на розвиток спонукальних мотивів до праведного способу життя, а його метою визначено формування мусульманської особистості, яка прагне благословення Аллаха. Примноження земних благ у межах ісламської економіки сприймається як спосіб отримання блага вічного життя. Іслам заохочує людину збільшувати матеріальні статки, що, безперечно, є вагомим чинником розвитку економіки [5].

Безперечним залишається той факт, що в історії людства релігія була й залишається одним із вагомих засобів прилучення особи до різних сфер суспільного життя. Основні релігійні канони підказують правильний напрям руху, діючи на людину підсвідомо.

На основі даного дослідження визначили місце релігії в економічному житті України, що полягає в її впливі на систему цінностей суспільства, яка, у свою чергу, зумовлює певну економічну поведінку. Окрім того, визначено подвійний характер впливу релігії на економічну поведінку: суспільно-позитивний, що полягає в наповненні суспільства індивіда морально-етичними нормами, та негативний, що створює негативні умови ведення економіки, зокрема й української

Список використаних джерел:

1. Іващенко М. В. Вплив релігії як суспільної інституції на економічну поведінку / М. В. Іващенко // Економіка: проблеми теорії та практики: зб. наук. статей. – Випуск 239 : В 5 т. – Т. III. – Дніпропетровськ : ДНУ, 2008. – С. 629 – 640.
2. Булгаков С.Н. Философия хозяйства / Булгаков С.Н. – Репринт. изд. – Нью Йорк : Chalidze Publications, 1982. – 321 с.
3. Булгаков С.Н. Православие: очерки учения Православной церкви / С.Н. Булгаков. – М.: Терра, 1991. – 416 с.

4. Моральний вимір економіки: соціальна відповідальність бізнесу та економічна ефективність : монографія / за ред. д-ра філос. наук, проф. Г. Ф. Хорунжого. – К. : УБС НБУ, 2009. – 255 с.

5. Свистунов С. Культура підприємництва (релігійно-культурний аспект) / С. Свистунов // Соціологія: теорії, методи, маркетинг. – 2002. – № 2. – С. 66-77. 6. Скоромович І.Г. Місце церкви в еволюції банківництва / І.Г. Скоромович // Фінанси. – 2004. – №1. – С. 34-50.

7. [file:///C:/Users/PPM/Downloads/binf_2012_10_12%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/PPM/Downloads/binf_2012_10_12%20(1).pdf)

[Електронний ресурс]

Повисша Катерина

студентка

Грабовецький Олександр

ст. викладач

ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»

м. Ніжин

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

Правове регулювання – це здійснюване громадянським суспільством або державою за допомогою правових засобів, упорядкування, охорона та розвиток суспільних відносин.

Правове регулювання передбачає впорядкування, юридичне закріплення та охорону суспільних відносин шляхом застосування правових засобів. Сферою правового регулювання є ті суспільні відносини (економічні, політичні, культурні, національні, релігійні та інші), які потребують правового впливу. Ці відносини складають предмет правового регулювання.

Предмет правового регулювання – це конкретні вольові суспільні відносини, що регулюються правом чи об'єктивно потребують правового регулювання [4].

Питанням регулювання економічних процесів в Україні присвячено праці вчених-економістів і вчених-юристів, таких як Т.О.Гуржія, Ю.І. Крегула, О.В. Кузьменко, О.П. Рябченко та інших.

Економіка – це системний господарський комплекс, який включає взаємопов'язані ланки: суспільне виробництво, розподіл